

NUMER SPECJALNY

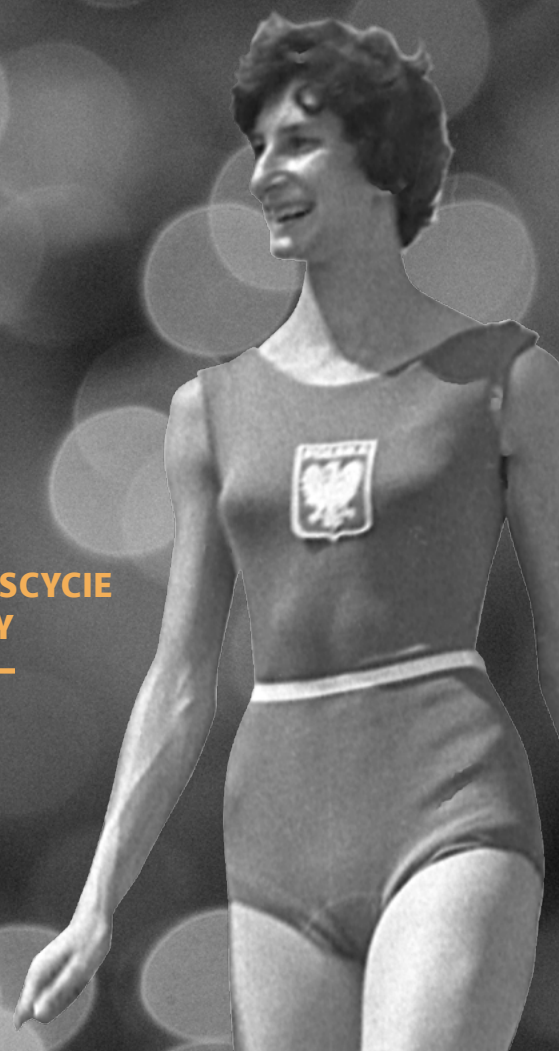
Bieganie

PLEBISCYT NA BIEGACZA I BIEGACZKĘ 100-LECIA

**SYLWETKI OSÓB
NOMINOWANYCH**

**KONKURS!
ZAGŁOSUJ W PLEBISCYCIE
I WYGRAJ NAGRODY**

Początki zorganizowanego ruchu sportowego w Polsce zbiegają się z końcem okresu zaborowej niewoli. Dlatego w roku obchodów 100-lecia odzyskania niepodległości zasadnym jest podsumowanie całokształtu osiągnięć polskich sportowców w takim właśnie okresie. W związku z tym zapraszamy wszystkich czytelników do udziału w wielkim plebiscycie na najlepszych biegaczy Niepodległej. Przed wami sylwetki dwunastu biegaczy i dwunastu biegaczek, którzy zostali wybrani przez redakcyjne grono „BIEGANIA” do biegowego panteonu 100-lecia. Zadaniem czytelników jest wskazanie Najwybitniejszych z Wybitnych. Zapoznajcie się z naszymi kandydaturami, a potem wskażcie piątkę najlepszych biegaczy i piątkę najlepszych biegaczek. Miłej biegowej zabawy w 100-lecie niepodległości!

Marek Tronina

BEZPŁATNA WERSJA ELEKTRONICZNA

Redaktor naczelny: Marek Tronina

Zespół redakcyjny: Iwona Ludwinek-Zarzeka
Jakub Karasek
Marcin Nagórek

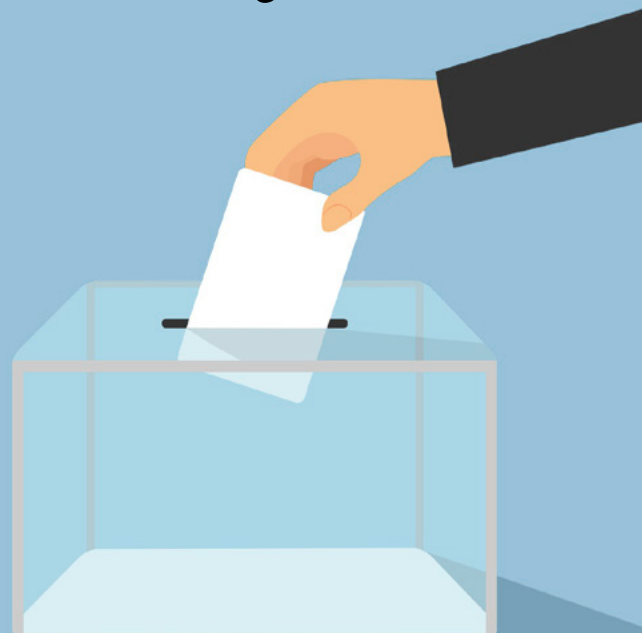
Design i skład: Dorota Piskor

Korekta: Anna Kuziemska

Kontakt: redakcja@magazy nbieganie.pl

WYBIERZ Z NAMI BIEGACZA I BIEGACZKĘ 100-LECIA!

100 lat niepodległości Polski to także 100 lat sportowych emocji, których dostarczają nam polscy biegacze. Aby docenić i wyróżnić tych najwybitniejszych, ogłaszamy Plebiscyt na Biegacza i Biegaczkę 100-lecia. Spośród wielu sportowców nominowaliśmy 12 mężczyzn i 12 kobiet, którzy zdaniem naszej redakcji zasługują na ten szczególny tytuł. Od 9 do 30 listopada na łamach portalu magazynbieganie.pl każdy będzie mógł zagłosować na swoich faworytów i jednocześnie wziąć udział w konkursie z atrakcyjnymi nagrodami.

Wybierając poszczególne nazwiska do Plebiscytu, kierowaliśmy się nie tylko liczbą zdobytych medali czy też uczestnictwem w igrzyskach olimpijskich. Sport, szczególnie na przełomie tak wielu lat, to nie tylko chłodne statystyki, a rzeczywistość, z którą musieli mierzyć się zawodnicy. Karriery wielu z nich zostały brutalnie przerwane przez ustrój polityczny lub wojnę, dlatego wśród nominowanych są zarówno mistrzostwie świata, Europy, jak również „tylko” rekordziści Polski.

Plebiscyt powstał z myślą o tym, aby wyróżnić najwybitniejszych biegaczy, a także przypomnieć o istnieniu nie-

których z nich. Sukcesy wielu sportowców zostały bowiem niezauważone i zepchnięte w cień zapomnienia. Czas, aby znowu zaiskrzyły blaskiem, na jaki zasługują. Dlatego na kolejnych stronach prezentujemy sylwetki wszystkich nominowanych osób.

Trener 100-lecia

Polscy lekkoatleci nie mogliby pochwalić się dokonaniem na skalę światową, gdyby nie ich trenerzy, którzy często stoją w cieniu sukcesów swoich podopiecznych. Dlatego ich również pragniemy wyróżnić. Biegowego Trenera 100-lecia wybierze panel ekspertów składający się z dziennikarzy sportowych. Nominowanych trenerów jest również dwunastu. ●

JAK ZAGŁOSOWAĆ W PLEBISCYCIE?

9 listopada 2018 r. na portalu internetowym www.magazynbieganie.pl bez trudu znajdziesz odsłonę Plebiscytu, wraz z formularzem do głosowania. Swoją głos będzie można oddać w dwóch kategoriach: Biegaczka 100-lecia oraz Biegacz 100-lecia. Każdy może wybrać pięć kobiet oraz pięciu mężczyzn. Po zakończeniu głosowania zliczymy wszystkie głosy i opublikujemy nazwiska pań i panów, którzy znaleźli się w czołowej piątce. Głosowanie potrwa do 30 listopada do godz. 23:59.

Ponadto każdy, kto odda swój głos w Plebiscycie, będzie mógł wziąć udział w konkursie z atrakcyjnymi nagrodami.

Wyniki głosowania oraz konkursu ogłosimy do 15 grudnia 2018 r.

MĘŻCZYŹNI NOMINOWANI DO TYTUŁU „BIEGACZ 100-LECIA”

Jerzy Chromik ▶

Tak jak Bogusław Mamiński pozostaje w cieniu Bronisława Malinowskiego, tak Jerzego Chromika przyćmił Zdzisław Krzyszkowiak. Chromik był jedną z centralnych postaci polskiego Wunderteamu na przełomie lat 50. i 60. XX wieku. Jeden z najlepszych przeszkodowców świata, trzykrotny rekordzista świata, mistrz Europy w 1958 roku. Na 5000 m wygrał ze słynnym Czechem Emilem Zátopkiem. Wielokrotny mistrz Polski na różnych dystansach. Po zakończeniu kariery pracował jako górnik.

Andrzej Badeński

Podpora polskiej sztafety 4x400 metrów w latach 60. XX wieku. Indywidualnie brązowy medalista Igrzysk Olimpijskich w Tokio w 1964 roku na 400 metrów oraz wicemistrz Europy w 1966, także na 400 metrów. W jego czasach nie rozgrywano mistrzostw świata. W sztafecie na igrzyskach olimpijskich wywalczył 4. i 5. miejsce, złoto i srebro mistrzostw Europy. Znany z waleczności, tradycyjnie biegał na ostatniej zmianie polskiej sztafety, często wyciągając ją na medalowe pozycje. W 1974 roku wyjechał na stałe do Niemiec i tam pracował do końca życia. W Polsce w czasach komunistycznych objęła go w związku z tym cisza informacyjna.

Zdzisław Krzyszkowiak

Najważniejszy biegacz polskiego Wunderteamu z przełomu lat 50. i 60. XX wieku. Mistrz olimpijski z 1960 roku z Rzymu na 3000 m z przeszkodami oraz dwukrotny rekordzista świata na tym dystansie. Podwójny mistrz Europy w 1958 roku, na 5000 i 10 000 metrów. Był także czwarty na igrzyskach w 1956 r. na 10 000 metrów oraz 7. na tym dystansie w 1960 r. W swoim czasie jeden z najlepszych długodystansowców świata, poza bieżnią odnosił sukcesy także w biegach przełajowych. Nazywany „Krzysiem”, nękany licznymi kontuzjami, po zakończeniu kariery zajął się pracą trenerską.

Adam Kszczot

Obok Pawła Czapiewskiego i Marcina Lewandowskiego najwybitniejszy polski 800-metrowiec w historii. Dwukrotny wicemistrz świata w biegu na 800 metrów. Halowy mistrz świata, wicemistrz i brązowy medalista na tym samym dystansie. W ostatnich kilku latach kompletnie zdominował tę konkurencję w Europie, zdobywając m.in. trzykrotnie tytuł mistrza Europy na stadionie oraz trzykrotnie w hali. Jego rekord życiowy - 1:43,30 jest tylko o 0,08 sekundy gorszy niż rekord Polski Pawła Czapiewskiego. Kilukrotnie wygrywał mityngi Diamentowej Ligi, w tym najbardziej prestiżowe na świecie zawody w Zurychu czy finał DL w Brukseli. Wygrał m.in. z aktualnym rekordzistą świata, Kenijczykiem Davidem Rudishą. Doskonały mówca, znany z barwnych i interesujących wywiadów.

Janusz Kusociński

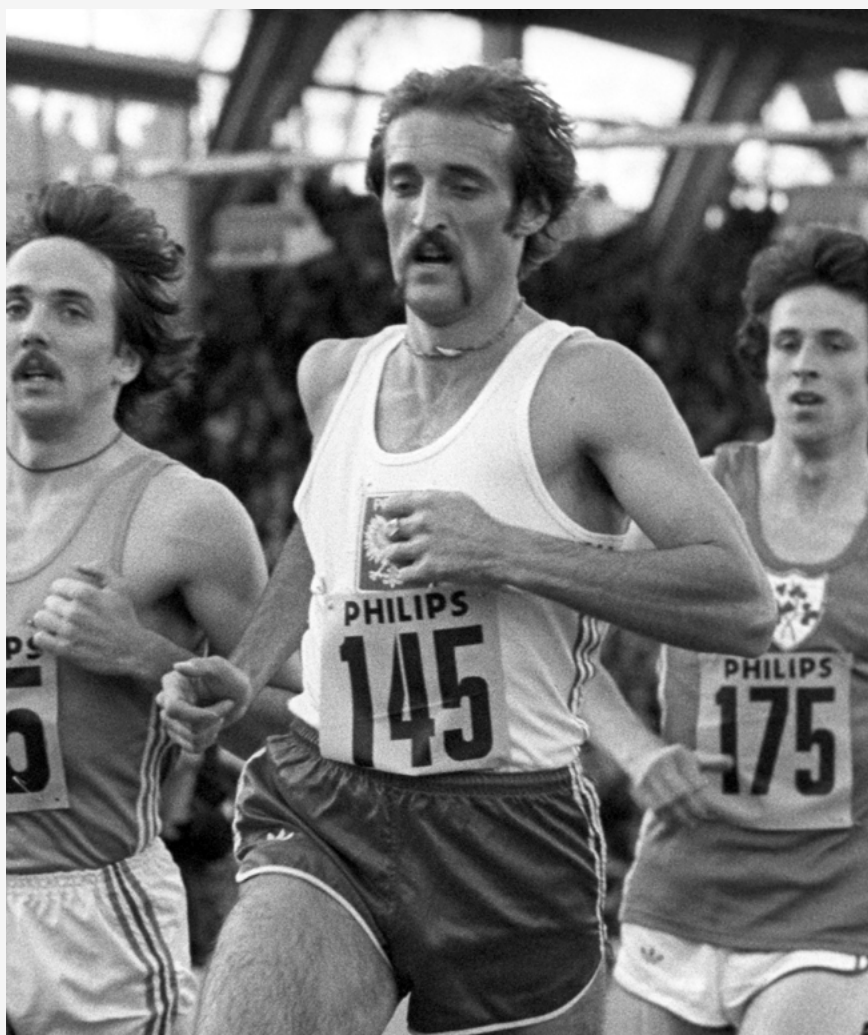
Legenda polskich biegów długodystansowych, mistrz olimpijski z 1932 r. w Los Angeles na dystansie 10 000 m. Jego wynik z tamtego biegu, z żuźlowej bieżni, w za ciasnych butach – 30:11 – dałby do dzisiaj wysokie miejsca na polskich listach wynikowych. Rekordzista świata na 3000 m i w biegu na 4 mile. Wicemistrz Europy na 5000 metrów, w czasach, gdy nie rozgrywano mistrzostw świata. 25-krotny rekordzista Polski na dystansach od 1500 do 10 000 metrów. Jeden z najpopularniejszych sportowców XX-lecia międzywojennego przerwał w biegach długich dominację Finów, w tym słynnego Paavo Nurmiego. Zginął w czasie II wojny światowej, rozstrzelany przez Niemców za udział w konspiracji. Największy lekkoatletyczny mityng w Polsce do dzisiaj nazywa się Memoriałem Janusza Kusocińskiego.

Robert Maćkowiak

Najlepszy indywidualnie zawodnik słynnej polskiej sztafety 4×400 metrów z przełomu XX i XXI wieku. W sztafecie mistrz świata z 1999 roku na stadionie i 2001 z hali, dodatkowo brązowy medalista w 1997 r. na stadionie i srebrny w 1999 r. w hali. Sztafetowy mistrz Europy w hali i wicemistrz na stadionie, a także halowy rekordzista Europy. Dodatkowo indywidualnie wicemistrz Europy w biegu na 400 metrów oraz brązowy medalista na tym samym dystansie i na 200 metrów w hali. Zajął 5. miejsce w Igrzyskach Olimpijskich w Sydney w 2000 r. w biegu indywidualnym, ale miał niestety pecha w finale sztafety. Przewrócił się bowiem na swojej zmianie i zamiast na medalowej pozycji, Polacy ukończyli bieg na miejscu szóstym.

Józef Noji

Wielki rywal Janusza Kusocińskiego w ostatnich latach przed II wojną światową. Piąty na Igrzyskach Olimpijskich w 1936 roku w Berlinie na dystansie 5000 metrów. Jedenastokrotny mistrz Polski na bieżni i w przełajach. Rekordzista Polski na 5000 metrów, międzynarodowy mistrz Anglii w biegu na 6 mil. W czasie II wojny światowej działał w konspiracji, zginął rozstrzelany w obozie koncentracyjnym w Auschwitz, podobnie jak Janusz Kusociński.

◀ Bronisław Malinowski

Mistrz olimpijski z 1980 r. w Moskwie oraz wicemistrz z 1976 r. w Montrealu na dystansie 3000 metrów z przeszkodami. Czwarty na tym dystansie podczas Igrzysk w 1972 r. w Monachium. Dwukrotny mistrz Europy, także na 3000 m z przeszkodami. Wicemistrz świata w biegu przełajowym. Jeden z najlepszych przeszkodowców w historii tej dyscypliny. Najlepszy w historii polski długodystansowiec startujący na bieżni. Po 40 latach nadal rekordzista Polski na 5000 m, 3000 m, 3000 m z przeszkodami oraz w biegu na milę. Jego rekord życiowy jeszcze w obecnym sezonie dałby mu 6. miejsce na liście światowej oraz pierwsze w Europie. Punkt odniesienia dla wszystkich polskich biegaczy, bohater ciekawostek i opowieści; owiany legendą, wspartą przez przedwczesną śmierć w wypadku samochodowym.

◀ **Bogusław Mamiński**

Znakomity polski przeszkodowiec, startujący nieco w cieniu Bronisława Malinowskiego, z karierą zniszczoną przez olimpijski bojkot w 1984 roku. Jego rekord życiowy na 3000 m z przeszkodami jest tylko o 0,07 sekundy gorszy niż rekord Polski Malinowskiego. W 1983 r. został wicemistrzem świata w biegu na 3000 m z przeszkodami, rok wcześniej był wicemistrzem Europy na tym dystansie. W 1984 r. Polska zbojkotowała Igrzyska w Los Angeles, Mamiński wygrał za to organizowane przez blok wschodni Zawody Przyjaźni, stojące na bardzo wysokim poziomie. Na dwóch pozostałych igrzyskach olimpijskich, w których uczestniczył w 1980 i 1988 r., był siódmy i ósmy. Startował skutecznie także na 1500 i 5000 metrów oraz w biegach przełajowych. Po zakończeniu kariery zajął się organizacją zawodów biegowych.

Marek Plawgo

Najlepszy w historii polski biegacz na dystansie 400 m przez płotki. Rekordzista kraju na tym dystansie oraz na płaskich 400 m w hali. Dwukrotny brązowy medalista mistrzostw świata – na 400 m przez płotki oraz w sztafecie 4×400 metrów. Oba medale zdobył w 2007 roku w Osace. Był pierwszym polskim lekkoatletą, który na jednych mistrzostwach świata zdobył dwa medale. Halowy mistrz Europy na 400 m oraz wicemistrz na 400 m przez płotki na stadionie. Podczas Igrzysk Olimpijskich w Atenach w 2004 roku zajął 6. miejsce na koronnym dystansie 400 m przez płotki. Powtórzył ten wynik w 2008 r. w Pekinie. Z wykształcenia dziennikarz, po zakończeniu kariery sportowej pracuje jako menadżer.

Henryk Szordykowski

Polski mistrz średniodystansowego biegania w hali. Był pięciokrotnym halowym mistrzem Europy, w tym czterokrotnie indywidualnie na dystansie 1500 metrów. Srebrny i brązowy medalista mistrzostw Europy na stadionie w okresie, kiedy nie rozgrywano mistrzostw świata. Podczas trudnych Igrzysk Olimpijskich w 1968 r., rozgrywanych w Meksyku na dużej wysokości, zajął 7. miejsce w biegu na 1500 metrów. Rekordzista Polski na 1500 i 2000 m. Trzykrotny halowy mistrz USA w otwartych mistrzostwach Stanów Zjednoczonych w biegu na milę. Jeden z najlepszych średniodystansowców świata na przełomie lat 60. i 70. XX wieku. Po zakończeniu kariery radny miejski w Krakowie.

Marian Woronin

Najwybitniejszy polski sprinter w historii. Pierwszy biały człowiek, który pokonał barierę 10 sekund w biegu na 100 metrów, uzyskując czas 9,99, zaokrąglony potem do 10,0. W 1984 był to rekord Europy i czas tylko o 0,07 sekundy słabszy od rekordu świata. Kolejny biały zawodnik złamał barierę 10 sekund dopiero 26 lat później. Po ponad 30 latach nadal rekordzista Polski. Niezwykle mocny w hali – pięciokrotny mistrz Europy w halowym biegu na 60 metrów oraz rekordzista świata na tym dystansie, to do dzisiaj także rekord Polski. Indywidualnie brązowy medalista mistrzostw Europy w biegu na 100 metrów. W sztafecie 4×100 m wicemistrz olimpijski z 1980 roku w Moskwie oraz mistrz Europy z 1978 w Pradze. Po zakończeniu kariery organizator największych zawodów dla dzieci – Czwartków Lekkoatletycznych, a także radny sejmiku wojewódzkiego na Mazowszu.

KOBIE TY NOMINOWANE DO TYTUŁU

„BIEGACZKA 100-LECIA”

Angelika Cichocka ▶

Mistrzyni Europy w biegu na 1500 m z Amsterdamu, halowa wicemistrzyni świata w biegu na 800 m z Sopotu, halowa wicemistrzyni Europy w biegu na 1500 m z Pragi. Jedna z najbardziej utytułowanych polskich biegaczek ostatnich lat. Aktualna rekordzistka Polski w biegu na 1 milę. Jej rekordy życiowe plasują ją w top 5 najlepszych polskich wyników w historii na dystansach 800 m, 1000 m, 1500 m, 1 mili, 800 m w hali i 1500 m w hali. Dwukrotna medalistka sztafetowych mistrzostw świata IAAF z 2015 r. z Nassau.

Lidia Chojecka

Jedna z najwybitniejszych biegaczek na średnich dystansach w historii Polski. Rekordzistka kraju na 1500 m, 3000 m i 5000 m na otwartym stadionie oraz na 1000 m, 1500 m, 1 milę, 3000 m i 2 mile. Trzykrotna halowa mistrzyni Europy, trzykrotna halowa wicemistrzyni Europy i trzykrotna brązowa medalistka halowych mistrzostw świata. Przez wiele lat utrzymywała się w światowej czołówce biegu na 1500 m, zajmując m.in. 5. miejsce na Igrzyskach Olimpijskich w Sydney, 6. w Atenach i czterokrotnie plasując się w pierwszej dziesiątce mistrzostw świata. Być może jej kariera obfitowałaby w więcej krążków z międzynarodowych imprez, jednak startowała w czasach, kiedy wiele rywali stosowało doping i dopiero po latach pojawiają się sporadyczne dyskwalifikacje. W ten sposób po 10 latach Lidia Chojecka otrzymała między innymi medal halowych mistrzostw świata z Barcelony.

Teresa Cieplý

Jedna z najbardziej utytułowanych polskich sportswomen w historii. Trzykrotna medalistka olimpijska – brązowa z 1960 r. z Rzymu w sztafecie 4x100 m, srebrna w biegu na 80 m przez płotki i złota w sztafecie 4x100 m z Tokio z 1964 r. Rekordzistka Polski w biegu na 100 m i 80 m przez płotki. W 1962 r. w Belgradzie wywalczyła 3 medale mistrzostw Europy: brąz na 100 m, złoto na 80 m ppł i złoto w sztafecie 4x100 m. Została wówczas uznana najlepszą zawodniczką zawodów. W 1962 r. zwyciężyła w plebiscycie „Przeglądu Sportowego” na najlepszego sportowca roku. Była również czołową polską skoczkinią w dal (rekord życiowy: 6,22 m). Po zakończeniu kariery sportowej w 1966 r. pracowała jako trenerka i działaczka.

Lucyna Langer-Kałek

Druga najszybsza polska płotkarka w historii. Jej rekord życiowy w biegu na 100 m ppł (12:43), ustanowiony w 1984 r., wciąż widnieje na 2. pozycji na polskiej i na 19. na światowej liście wszech czasów. Mistrzyni Europy w biegu na 100 m przez płotki (1982 r.) i halowa mistrzyni Europy na 60 m ppł. (1984 r.). W 1980 r. zdobyła brązowy medal Igrzysk Olimpijskich w Moskwie. Cztery lata później miała szansę na drugi olimpijski krążek, jednak ze względu na bojkot Igrzysk Olimpijskich w Los Angeles przez państwa Bloku Wschodniego musiała zadowolić się brązem zawodów „Przyjaźń’84”. Jej wynik z finału 110 m ppł z Moskwy z 1984 r. (12:65) był lepszy od rezultatu osiągniętego przez złotą medalistkę olimpijską w Los Angeles (12:84). Trzykrotna zwyciężczyni rankingu magazynu „Sport” i PZLA „Złote Kolce” w latach 1982–1984.

Małgorzata Sobańska

Rekordzistka Polski w maratonie (2:26:08 – Chicago, 2001). Zwycięzczyni maratonu w Londynie w 1995 r. i 4. zawodniczka mistrzostw świata w maratonie z tego samego roku. Autorka najlepszych miejsc w historii polskiego kobiecego maratonu na igrzyskach olimpijskich (Atlanta 1996: 11. miejsce, Ateny 2004: 17. miejsce). Wygrywała lub stawiała na podium maratonów w Berlinie, Londynie, Nagano, Cancun, Kolonii, Bostonie, Hamburgu, Toronto, Vancouver, Pradze, Stambule, La Rochelle, Warszawie. W szerokiej światowej czołówce maratonek znajdowała się przez 15 lat. Zwycięzczyni rankingu magazynu „Sport” i PZLA „Złote Kolce” z 1995 r. Po zakończeniu kariery biegowej zajmowała się m.in. trenowaniem amatorów i organizowaniem obozów biegowych.

Barbara Sobotta

Znana także pod nazwiskami Lerczak i Janiszewska. Czterokrotna medalistka mistrzostw Europy. W 1958 r. w Sztokholmie zdobyła złoty medal w biegu na 200 m i brązowy w sztafecie 4×100 m. Cztery lata później w Belgradzie wywalczyła brąz na 200 m i złoto w biegu rozstawnym. Trzykrotna olimpijka, największe sukcesy święciła w Rzymie w 1960 r., gdzie wraz z koleżankami ze sztafety 4×100 m zdobyły brązowy medal. Indywidualnie na 200 m była na 5. miejscu. Pół roku przed Igrzyskami Olimpijskimi w Tokio w 1964 r. zerwała ścięgno Achillesa, jednak pojechała do Japonii i dotarła do finału biegu na 200 m, gdzie zajęła 6. lokatę. Prywatnie była żoną olimpijczyków: tyczkarza Zbigniewa Janiszewskiego, później skoczka Piotra Sobotty. Po rozpadzie drugiego małżeństwa związała się z aktorem Janem Nowickim.

Teresa Sukniewicz-Kleiber

Czterokrotna rekordzistka świata w biegach przez płotki. Trzy razy poprawiała najlepszy rezultat w historii w biegu na 100 m ppł i 1 raz na nietypowym dystansie 200 m ppł. Brązowa medalistka mistrzostw Europy w biegu na 100 m ppł z Helsinek (1971). Halowa wicemistrzyni Europy w biegu na 50 m ppł i dwukrotna brązowa medalistka tej imprezy w biegu na 60 m ppł. Olimpijka z Meksyku z 1968 r. W 1970 r. po jej najlepszym sezonie w karierze została laureatką plebiscytu „Przeglądu Sportowego” na najlepszego sportowca roku oraz zwyciężczynią rankingu magazynu „Sport” i PZLA „Złote Kolce”. Dalszy rozwój jej sportowej kariery zatrzymała kontuzja ścięgna Achillesa. Prywatnie żona prezesa Polskiej Akademii Nauk, prof. Michała Kleibera.

◀ Ewa Kłobukowska

Jedna z najwybitniejszych polskich sprinterek w historii. Rekordzistka świata, mistrzyni olimpijska, mistrzyni Europy. W 1964 r. zdobyła złoty medal europejskich igrzysk juniorów w Warszawie w biegu na 100 m. W tym samym roku wraz z pozostałymi zawodniczkami ze sztafety 4×100 m została rekordzistką świata (44,2 s w Łodzi). Miesiąc później na igrzyskach olimpijskich wywalczyła brązowy medal w biegu na 100 m i złoto w sztafecie. Indywidualną rekordzistką globu na 100 m została w 1965 r. w Pradze z czasem 11,1 s. W 1966 r. na mistrzostwach Europy w Budapeszcie zdobyła złoto na 100 m, w sztafecie 4×100 m i srebro na 200 m. W 1967 r. w skandalicznych okolicznościach została zmuszona do przerwania kariery ze względu na rzekomą niejednoznaczność płciową (test, na podstawie którego wydano na nią wyrok, po latach został uznany za niewiarygodny). Po zakończeniu kariery sportowej urodziła syna.

◀ Grażyna Rabsztyń

Była rekordzistka świata w biegu na 100 m przez płotki i halowa w biegach na 50 m ppł i 60 m ppł. Rekord globu na otwartym stadionie ustanawiała dwukrotnie – najpierw 12:48 w 1978 r., następnie 12:36 w 1980 r. Wynik ten do dziś jest rekordem Polski i znajduje się na 10. miejscu światowej listy wszech czasów. Nie miała szczęścia do dużych imprez – na igrzyskach olimpijskich dwukrotnie zajmowała 5. miejsce i raz 8. Największy medalowy dorobek ma z halowych mistrzostw Europy – dwukrotnie zdobywała złoto i czterokrotnie srebro w biegu na 60 m ppł. Ma również 1 brąz w biegu na 50 m ppł. Dwukrotnie wygrywała także Puchar Świata (1977 i 1979). W latach 1976–1980 przez 5 sezonów była klasyfikowana na 1. miejscu na listach światowych w biegu na 100 m ppł. W latach 1978–1980 zwyciężczyni rankingu magazynu „Sport” i PZLA „Złote Kolce”.

Wanda Panfil

Najwybitniejsza polska maratonka i jedna z najwybitniejszych biegaczek długodystansowych w historii kraju. Jedyna polska mistrzyni świata w maratonie (1991, Tokio). Autorka najlepszego maratońskiego wyniku w historii Polski wśród kobiet (2:24:18 – wynik ten nie jest rekordem kraju ze względu na nieregulaminową trasę w Bostonie). W 1987 r. zadebiutowała w maratonie, zajmując 2. miejsce w Berlinie. Rok później wygrała maraton w Dębnie. W 1990 r. wygrała maratony w Nagoi, Londynie i Nowym Jorku, a także zdobyła złoty medal w Igrzyskach Dobrej Woli w biegu na 10 000 m. Rok później wygrała maraton w Bostonie, a w Tokio została mistrzynią świata. Dwukrotna olimpijka (Seul: 22. miejsce i Barcelona: 22. miejsce). Była rekordzistka Polski na 3000 m, 5000 m i 10 000 m. Laureatka plebiscytu „Przeglądu Sportowego” na najlepszego sportowca roku oraz zwyciężczyni rankingu magazynu „Sport” i PZLA „Złote Kolce” w latach 1990 i 1991.

Stanisława Walasiewicz

W latach 1929–1950 była 24-krotną mistrzynią Polski, 51-krotną rekordzistką Polski i 14-krotną rekordzistką świata. Zdobyła 2 medale olimpijskie – złoty w biegu na 100 m w Los Angeles w 1932 r. i srebrny w tej samej konkurencji w Berlinie w 1936 r. Na III światowych igrzyskach kobiet w Pradze (1930 r.) zdobyła 3 złote medale w biegach na 60, 100 i 200 m oraz brązowy w sztafecie 4×100 m. Podczas IV światowych igrzysk kobiet w Londynie (1934 r.) zdobyła złoty medal na 60 m, dwa srebrne na 100 m i 200 m, srebrne w skoku w dal i sztafecie 4×100 m. Dwukrotna mistrzyni Europy w biegu na 100 i 200 m z 1938 r. z Wiednia. Czterokrotna laureatka plebiscytu „Przeglądu Sportowego” na najlepszego sportowca roku (1930, 1932–1934). Po jej tragicznej śmierci w 1980 r. wyniki sekcji zwłok wykazały, że była hermafrodytą i miała nie w pełni wykształcone męskie narządy rozrodcze. Ani IAAF, ani MKOL nigdy w tej sprawie nie zajęły oficjalnego stanowiska.

Irena Szewińska

Dziesięciokrotna rekordzistka świata. Multi-medalistka igrzysk olimpijskich. Stawała na podium czterech kolejnych igrzysk, zdobywając w sumie 7 medali. W Tokio w 1964 r. wywalczyła złoto w sztafecie 4×100 m. Pięciokrotna mistrzyni Europy, dwukrotna halowa mistrzyni Europy, ma w dorobku z hali również 2 srebrne i 2 brązowe krążki. Aktualna rekordzistka Polski w biegu na 400 m – jedyna Polka, która pokonała ten dystans poniżej 50 sekund. Jej rekordy życiowe w biegach na 60, 100 i 200 m do dziś są w top 3 na polskiej liście wszech czasów. Szesnastokrotnie kończyła sezony na 1. miejscu list światowych w różnych konkurencjach. Czterokrotna laureatka plebiscytu „Przeglądu Sportowego” na najlepszego sportowca roku (1965, 1966, 1974, 1976) oraz siedmiokrotna zwyciężczyni rankingu magazynu „Sport” i PZLA „Złote Kolce” (1971–1977).

TRENERZY NOMINOWANI DO TYTUŁU

„TRENER 100-LECIA”

W ramach Plebiscytu wybieramy także najwybitniejszych trenerów biegania. Pomoże nam w tym panel ekspertów, składający się z dziennikarzy sportowych. Efekt głosowania zostanie przedstawiony wraz z pozostałymi wynikami Plebiscytu.

Zbigniew Król ▶

„Król” polskich biegów średnich. Trener rekordzisty kraju, Pawła Czapiewskiego, a obecnie Adama Kszczota, dwukrotnego wicemistrza świata w biegu na 800 metrów. Pod jego opieką trenowali na którymś etapie życia niemal wszyscy najlepsi polscy średniodystansowcy ostatnich 30 lat, w tym Małgorzata Rydz, Lidia Chojecka, Wojciech Kałdowski, Yared Shegumo, Wioletta Frankiewicz, Renata Pliś. Przez wiele lat szef szkolenia polskich biegów średnich i długich, znany z nacisku na prawidłową technikę biegu. Jako zawodnik specjalizował się w biegu przeszkodowym.

Tadeusz Kępka

Zwany również ostatnim trenerem lekkoatletycznego Wunderteamu z lat 50. i 60. XX w. Wywodził się ze słynnej szkoły Jana Mulaka i był jednym ze spadkobierców polskiej myśli szkoleniowej z czasów, kiedy polskie biegi były światową potęgą. Największe sukcesy święcił jednak, pracując z zawodnikami zagranicznymi. Mieszkał w Meksyku i tam też trenował biegaczy, tworząc cały system szkolenia biegów średnich i długich w tym kraju. Jego podopieczni ustanowili dwa rekordy świata – Arturo Barrios na 10 000 m (27:08,23 w 1989 r.) oraz Dionicio Ceron na półmaratonie (1:00:46 w 1990 r.). Był także trenerem wielu olimpijczyków. W 2004 r. został odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Zasługi Rzeczypospolitej Polskiej. Tadeusz Kępka zmarł na 18 lutego 2018 r. w Meksyku.

Wiesław Kiryk

Trener wielu polskich mistrzów biegów długich, pierwsze sukcesy jako szkoleniowiec święcił jeszcze w latach 60. i 70. XX w., kiedy fach trenerski doskonalił m.in. u Jana Mulaka. Były trener kadry narodowej w maratonie i jeden z twórców siły WKS Oleśniczanka. W swojej długiej karierze trenerskiej prowadził m.in. Bogusława Mamińskiego, wicemistrza świata i Europy w biegu na 3000 m z przeszkodami, Bogusława Psujka, zwycięzcę maratonu w Berlinie i byłego rekordzistę Polski na królewskim dystansie, Grzegorza Gajdusa, byłego rekordzistę Polski w maratonie. Wiesław Kiryk był także jednym z trenerów, którzy współtworzyli centrum treningowe biegów długich w Szklarskiej Porębie.

Józef Lisowski

Twórca potęgi polskiej sztafety 4×400 m. To właśnie od jego nazwiska nasi biegacze zwani są często „Lisowczykami”. Funkcję trenera kadry czterystumetrowców sprawuje od prawie 25 lat. Jego podopieczni wywalczyli w tym czasie m.in. 4 medale mistrzostw świata (w tym 1 tytuł mistrzowski), 2 medale mistrzostw Europy, 5 medali halowych mistrzostw świata (w tym 2 tytuły mistrzowskie), 4 medale halowych mistrzostw Europy, 2-krotnie poprawiali rekord Polski. W ostatnim czasie wielkim echem odbił się na świecie halowy rekord świata i tytuł halowych mistrzów świata, jaki „Lisowczycy” wywalczyli w marcu 2018 r. w Birmingham.

Gerard Mach

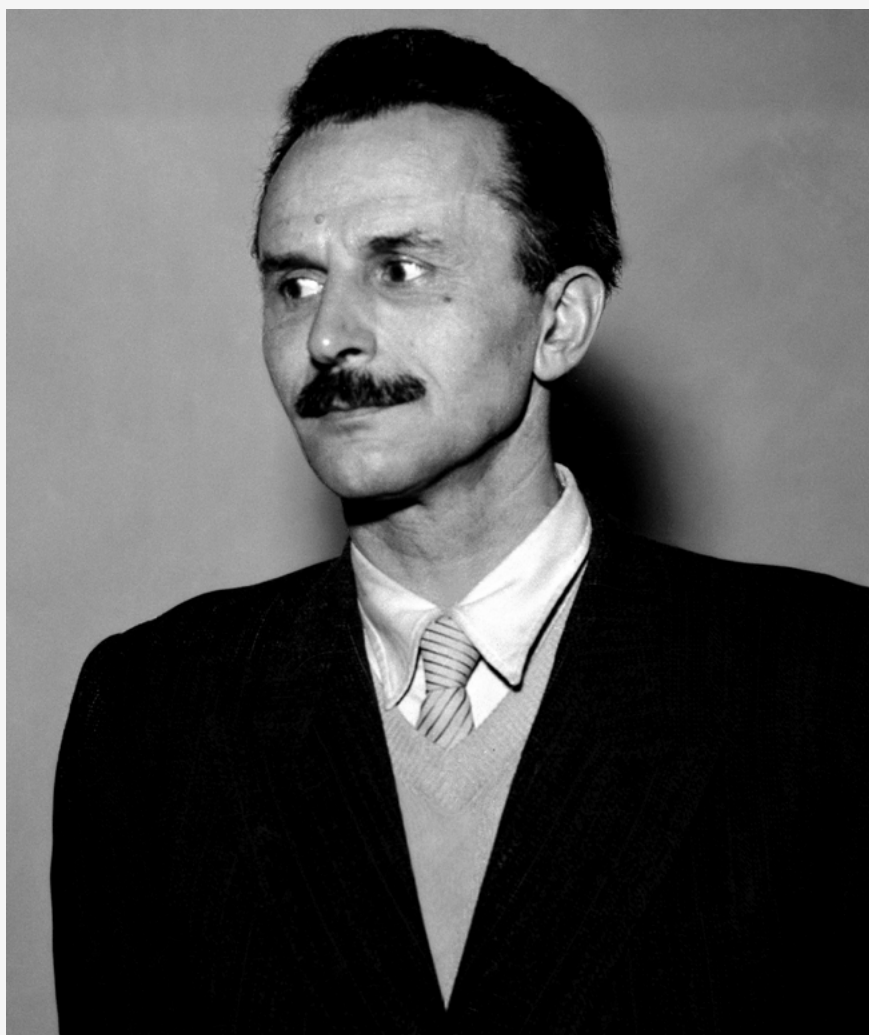
Sprinter, który potrafił osiągać sukcesy zarówno jako zawodnik, jak i trener. 20-krotny mistrz Polski, a później trener polskiej sztafety 4×400 metrów w czasie wielkich sukcesów, na przełomie lat 60. i 70. XX wieku. Indywidualnie pracował m.in. z Wiesławem Maniakim, 4. sprinterem Igrzysk Olimpijskich w Tokio, oraz Stanisławem Swatowskim, 29-krotnym rekordzistą Polski. Twórca polskiej szkoły sprintu.

Aleksander Matusiński

Trener Justyny Święty-Ersetic, mistrzyni Europy i brązowej medalistki mistrzostw świata, a także zawodniczek kobiecej sztafety 4×400 m, które na Mistrzostwach Europy w Berlinie zdobyły złoty medal. Prywatnie mąż (dawniej także i trener) Tiny Matusińskiej, medalistki mistrzostw Polski w biegu na 400 m ppł.

Ryszard Marczak

Jeden z najwybitniejszych trenerów polskich maratończyków, wcześniej sam był zawodnikiem i odnosił międzynarodowe sukcesy – zajął m.in. 2. miejsce w maratonie nowojorskim. Jako trener współpracował z legendami polskiego maratonu. Największe sukcesy spośród jego podopiecznych święcił Jan Huruk – zajmując m.in. 2. i 3. miejsce w maratonie w Londynie, 4. miejsce na mistrzostwach świata, 7. na igrzyskach olimpijskich i bijąc rekord Polski. W ostatnim czasie jednym z największych jego sukcesów jako trenera było doprowadzenie Błażeja Brzezińskiego do zwycięstwa w 39. PZU Maratonie Warszawskim.

◀ Jan Mulak

Legendarny twórca i trener polskiego lekkoatletycznego Wunderteamu w latach 50. i 60. XX wieku. W młodości średniodystansowiec, po wojnie poświęcił się tylko pracy trenerskiej. Doprowadził do medali olimpijskich i rekordów świata m.in. Zdzisława Krzyszkowiaka i Jerzego Chromika. Stosował nowatorskie jak na swoje czasy metody pracy – w jego czasach Polska była potęgą w biegach długich. Autor wielu książek teoretycznych i rozważań na tematy biegowe. Był wszechstronnym człowiekiem – pracował m.in. jako redaktor naczelny pisma biegowego, był szefem Polskiego Związku Lekkiej Atletyki oraz senatorem RP.

◀ Janusz Wąsowski

Były trener kobiecej reprezentacji w maratonie, obecnie trener polskiej kadry maratończyków. Pod jego opieką jest m.in. Yared Shegumo, srebrny medalista mistrzostw Europy. Jako zawodnik biegał głównie na długich dystansach, największe sukcesy notując na 5000 i 10 000 metrów.

Andrzej Piotrowski

Jeden z trenerów słynnego lekkoatletycznego Wunderteamu i twórców potęgi polskiego sprintu kobiecego z lat 50. i 60. XX w. Największe sukcesy jego podopieczne święciły w Tokio w 1964 r., gdzie w finale biegu sztafetowego 4×100 m zdobyły złoty medal i ustanowiły rekord świata. Z tych igrzysk indywidualne medale przywoziły inne zawodniczki współpracujące z trenerem Piotrowskim: Irena Szewińska, Teresa Cieplý i Ewa Kłobukowska. Ta ostatnia ustanowiła później rekord świata w biegu na 100 m. Sam Piotrowski po zakończeniu pracy w Polsce był także trenerem oraz pracownikiem Komitetu Olimpijskiego i ministerstwa sportu w Meksyku.

Honorat Wiśniewski

Najsłynniejszy trener Lubelszczyzny, trenujący najlepszych polskich średniodystansowców lat 60. XX wieku – między innymi Henryka Szordykowskiego. Przez kilka lat szef szkolenia Polskiego Związku Lekkiej Atletyki, a także jeden z najbardziej znanych spikerów lekkoatletycznych. Trener kadry polskich średniodystansowców, sam jako zawodnik także startował w biegach średnich. Znany z niezwykle intensywnych metod treningowych, uznawany za „kata”.

Sławomir Nowak

Wszechstronny trener, który dochował się 12 rekordów świata. Zaczął karierę od trenowania płotkarek, w tym słynnej Grażyny Rabsztyń, tworząc najmocniejszą grupę na świecie. Trzy z zawodniczek zostały jego żonami. Potem sprawdzał się w treningu średniodystansowym – pracując w Danii, wychował rekordzistę świata w biegu na 800 metrów, Wilsona Kipketera.

ZAGŁOSUJ W PLEBISCYCIE I... ZGARNIJ JEDNĄ ZE 100 NAGRÓD!

1.

4.

7.

2.

8.

5.

3.

6.

JAK WZIĄĆ UDZIAŁ W KONKURSIE?

1. W dniach 9–30 listopada zgłośuj na Biegaczkę i Biegacza 100-lecia. Formularz do głosowania znajdziesz na stronie www.magazynbieganie.pl

2. Odpowiedz na pytanie konkursowe umieszczone na stronie Plebiscytu*

3. Śledź stronę www.magazynbieganie.pl. Tam do 15 grudnia zostanie opublikowana lista zwycięzców konkursu.

* Regulamin konkursu znajdziesz na stronie Plebiscytu na portalu www.magazynbieganie.pl

PARTNER AKCJI:

DO WYGRANIA:

1. Słuchawki CREATIVE Outlier Sports, **2.** Chusta wielofunkcyjna Saucony + odblask, **3.** Buty damskie Saucony Ride ISO **4.** SKINS Calf Tights MX, **5.** Buty męskie Saucony Ride ISO, **6.** Set Mg12: oliwa magnezowa Mg12 SPORT, magnezowy żel pod prysznic Mg12 SPORT, płatki magnezowe do kąpieli Mg12 SPORT, **7.** Głośnik CREATIVE Nuvo 1c, **8.** Czapka Saucony.

DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ NA

➔ MagazynBieganie.pl